

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2021 samt till lagar om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen och ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2021 samt till lagar om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen och ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet (RP 142/2020 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Motion

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motion

- Lagmotion LM 59/2020 rd Ville Tavio saf Lagmotion med förslag till lag om ändring av 125 § i inkomstskattelagen.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört (distanskontakt)

- konsultativ tjänsteman Timo Annala, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Filip Kjellberg, finansministeriet
- överinspektör Markus Kautto, Skatteförvaltningen
- specialsakkunnig Pekka Montell, Finlands Kommunförbund
- chefekonom Pasi Sorjonen, Akava ry
- skattedirektör Anita Isomaa, Finlands näringsliv rf
- ledande skatteexpert Emmiliina Kujanpää, Centralhandelskammaren
- verksamhetsledare Vellu Taskila, Cykelförbundet rf
- skattepolitisk expert Niko Pankka, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- verksamhetsledare Jarmo Saarela, Suomen Jääkiekkoliijat ry
- skatteexpert Tuula Gregory, Företagarna i Finland rf
- chefekonom Mikael Kirkko-Jaakkola, Skattebetalarnas Centralförbund rf
- professor (emeritus) Heikki Niskakangas.

Betänkande FiUB 30/2020 rd

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Ålands landskapsregering
- Finlands Olympiska Kommitté rf
- Helsingforsregionens trafik
- Autoalan Keskusliitto ry
- Bilimportörerna och -industrin rf.

Inget yttrande av

- Statens ekonomiska forskningscentral
- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- STTK rf.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONEN

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om inkomstskatteskalen för 2021. Lagförslaget innehåller en progressiv inkomstskatteskala för förvärvsinkomster som tillämpas vid statsbeskattningen. Skalans inkomstgränser höjs med cirka 2,5 procent.

Inkomstskattelagen ändras så att arbetsinkomstavrdragets högsta belopp samt inflödes- och minskningsprocenten liksom grundavdragets högsta belopp vid kommunalbeskattningen höjs.

Det föreslås att beskattningsvärdet för tjänstebilar sänks med 170 euro i månaden i fråga om de bilar vars koldioxidutsläpp enligt 6 § 1 mom. i bilskattelagen är 0 gram per kilometer. Det är fråga om en temporär skattesubvention för åren 2021–2025.

Det föreslås att skattefriheten för personalbiljetter ändras så att biljetten utgör skattefri inkomst upp till ett värde av 3 400 euro per år, varvid den nuvarande skattepliktiga andelen mellan 300 euro och 750 euro slopas. Kollektivtrafikens andel av ett paket med mobilitetstjänster som erbjuds i form av anställningsförmån betraktas som personalbiljett på motsvarande sätt som erbjudande av en kollektivtrafikbiljett separat.

Det föreslås att tjänstecykelförmånen ska vara en skattefri förmån upp till ett värde av 1 200 euro per år. Det högsta skattefria beloppet för den personliga kollektivtrafikbiljetten och cykelförmånen är dock sammanlagt 3 400 euro.

Det föreslås att förmånen att ladda elbilar på arbetsplatsen och vid för allmänheten tillgängliga laddningsstationer ska vara en skattefri förmån åren 2021–2025.

En laddningsanordning för en eltjänstebil betraktas som en del av tjänstebilens tilläggsutrustning.

Det föreslås att det årliga maximibeloppet för den inkomst som överförs till en idrottsutövarfond ska höjas från nuvarande 100 000 euro till 200 000 euro och att arbetslöshet som varat minst ett år läggs till som ett särskilt skäl på basis av vilket de fonderade medlen kan lyftas snabbare än pla-

Betänkande FiUB 30/2020 rd

nerat. Maximitiden för tillfälligt arbete på ett särskilt arbetsställe förlängs temporärt från 3 år till 3,5 år.

Det föreslås att lagen om inkomstdatasystemet ändras så att kommunernas och samkommunernas rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet utvidgas till att gälla vissa uppgifter som behövs för bestämmande av värdet på servicesedlar.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2021. Det föreslås att bestämmelserna om sänkt beskattningsvärde för tjänstebilar och laddningsförmån för elbilar ska gälla till utgången av 2025. Bestämmelsen om en förlängning av tidsfristen för tillfälligt arbete föreslås gälla till utgången av 2022.

Lagarna tillämpas första gången vid beskattningen för 2021.

Lagmotionen

I lagmotion LM 59/2020 rd med förslag till lag om ändring av 125 § i inkomstskattelagen föreslås det att arbetsinkomstavdragets maximibelopp och minskningsprocenten höjs.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med ändringar. Ändringen gäller förslaget om idrottsutövarfonden.

Propositionen innehåller förslag till lag om inkomstskatteskalen för nästa år och ändringar i skattegrunderna för förvärvsinkomster. Dessutom föreslås bestämmelser om skattesubventioner för anställningsförmåner inom trafiken och periodisering av idrottsinkomst.

I det följande tar utskottet i korthet upp de viktigaste ändringsförslagen. Utskottet har inga kommentarer till de tekniska justeringar som görs i inkomstskattelagen.

Beskattningen av förvärvsinkomster

De föreslagna ändringarna i skattegrunderna bygger på de skattepolitiska riktlinjerna i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering och på de beslut som fattades vid höstens budgetförhandlingar. Enligt regeringsprogrammet driver regeringen en aktiv och ansvarsfull finanspolitik som dimensioneras enligt konjunkturläget.

De ändringar som nu föreslås väntas minska skatteintäkterna med allt som allt cirka 421,5 miljoner euro varav kommunernas andel, 179 miljoner euro, ska kompenseras fullt ut. Fokus ligger på att hindra att beskattningen av arbete skärps. Dessutom innehåller propositionen ett beslut om förlängning av solidaritetsskattens giltighetstid.

Betänkande FiUB 30/2020 rd

Justeringen enligt förtjänstnivåindexet i grunderna för förvärvsinkomstskatten beräknas minska skatteinkomsterna med cirka 409 miljoner euro, varav statens andel enligt inkomstskatteskalen är sammanlagt cirka 232 miljoner euro, andelen av höjningen av arbetsinkomstavdraget cirka 133 miljoner euro och andelen av höjningen av grundavdraget cirka 44 miljoner euro.

Utskottet framhåller att de föreslagna ändringarna i beskattningsgrunderna lindrar beskattningen av löner i alla inkomstklasser i enlighet med tabellen i propositionen. I tabellen sammanställs de sammanlagda konsekvenserna av de ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås för 2021. Den beräknade förändringen i skattegraden i tabellen väger in solidaritetsskatten både i grunderna för 2020 och i de grunder som föreslås för 2021.

Utskottet understryker att ändringarna i beskattningsgrunderna lindrar löntagarnas beskattning i alla inkomstklasser. Här konstaterar utskottet att med beaktande av förändringarna i löntagares avgifter av skattenatur och den ökade inkomstnivån skärps beskattningen av arbete på alla inkomstnivåer. Åtstramningen beror på att löntagares avgifter av skattenatur stiger.

Utskottet anser att skattelättnaderna allmänt taget är väl riktade och att de föreslagna ändringarna i skatteskalen och inkomstskattelagen är motiverade. Utskottet anser att solidaritetsskatten är motiverad i det rådande ekonomiska läget. Den flyttar över en del av skattebördan till den högsta inkomstdecilen och är i linje med den allmänna principen om skattebetalningsförmåga.

Anställningsförmåner inom trafiken

Propositionen innehåller nya skatteutgifter för anställningsförmåner inom trafiken. För det första sänks beskattningsvärdet för utsläppsfria tjänstebilar med 170 euro i månaden 2021–2025.

Det är fråga om en fast sänkning i euro av värdet på den fria bilförmånen och förmånen att använda bil. Den fasta skattesubventionen sporrar till anskaffning av de förmånligaste elbilarna, eftersom stödet då motsvarar en större del av bilpriset. På motsvarande sätt är den fasta subventionens inverkan på priset inte lika betydande i fråga om dyrare bilar, vilket leder till att deras försäljningsvolymerna väntas öka mindre än försäljningsvolymerna för billigare bilar. En ökning av antalet billigare elbilar ökar också senare utbudet av sådana bilar på marknaden för begagnade bilar och gör det möjligt även för personer med lägre inkomstnivå att skaffa elbil. Utskottet anser därför att det på detta sätt riktade fasta stödet i euro är motiverat och välkomnar den valda modellen.

Stödet gäller endast renodlade elbilar, vilket sakkunniga har ansett vara en onödigt snäv avgränsning. En del av de sakkunniga som utskottet hört ansåg det motiverat att låta skattesubventionen gälla också hybrid- och gasbilar. Men utskottet anser att det är motiverat att skattesubventionen för tjänstebilar uteslutande ska gälla renodlade elbilar. Till exempel är de faktiska utsläppen under körning från till exempel laddhybridbilar beroende av i vilken utsträckning bilen laddas. När det gäller den fria bilförmånen uppstår det inte något ekonomiskt incitament för arbetstagaren att ladda bilen, eftersom arbetsgivaren svarar för alla driftskostnader.

Däremot anser utskottet att det är motiverat att låta de andra föreslagna skattesubventionerna för tjänstebilar gälla också hybridbilar och inte bara elbilar. Följaktligen ställer sig utskottet bakom

Betänkande FiUB 30/2020 rd

förslaget att kostnader för anordningar för hemladdning ska betraktas som en del av bilens skattepliktiga tilläggsutrustning. Likaså är det välkommet att laddning av el- och hybridbilar på en arbetsplats eller vid en för allmänheten tillgänglig laddningsstation på arbetsgivarens bekostnad blir en skattefri förmån 2021–2025. I och med att laddningsförmånen också gäller hybridbilar blir modellen ett incitament att i stället för förmån att använda bil välja en laddhybrid till tjänstebil. Dessutom sporras arbetstagaren att använda eldrift så mycket som möjligt.

Utskottet ser det i varje fall som motiverat att framöver bedöma vilka skatteincitament som lämpar sig för gasbilar och laddhybrider i syfte att utöka användningen av utsläppssnåla bilar i enlighet med regeringsprogrammet.

De föreslagna ändringarna i personalbiljetten har fått brett stöd bland sakkunniga. Propositionen förtydligar sättet att beräkna förmånen och ökar betydligt beloppet av den skattefria förmånen. Utskottet välkomnar båda ändringarna. Utskottet understöder också skattefriheten för cykelförmån som beviljats på grundval av anställningsförhållande till ett belopp av högst 1 200 euro, vilket ska beaktas vid beräkningen av maximibeloppet för personalbiljetten.

Sakkunniga har dock påpekat att cykelförmånen i onödan är avgränsad till cyklar som har en sådan elmotor med en effekt på högst 250 watt som fungerar endast vid trampning. Sakkunniga har förespråkat en utvidgning av förmånen till cyklar i kategori L1e-A enligt fordonslagen, där motorn har en maximal effekt på 1 000 watt och fungerar oberoende av trampning. Utskottet påpekar att syftet med skattesubventionerna är att öka andelen cykling och kollektivtrafik, och därför förordar utskottet nu den modell som valts i propositionen och där skatteförmånen är avgränsad till cyklar med elmotor med en effekt på högst 250 watt. Utskottet menar att det är motiverat att bedöma avgränsningen av förmånen på nytt senare i takt med att tekniken och cykelmodellerna utvecklas.

Idrottsutövarfond

Regeringen föreslår att det högsta belopp som kan överförs till en idrottsutövarfond ska höjas från nuvarande 100 000 euro till 200 000 euro. Genom propositionen preciseras också de särskilda skälen till att medlen från fonden kan inkomstföras snabbare än planerat. En lång rad sakkunniga har välkomnat ändringarna och en del har ansett att det fonderade beloppet bör vara högre än vad som föreslagits och att maximitiden för inkomstföring av medel bör vara längre än tio år. Utskottet delar oron över att idrottsutövarfonden på ett smidigare sätt än nu bör trygga idrottarens ekonomiska försörjning efter idrottskarriären. På denna grund föreslår utskottet att de medel som överförs till idrottsutövarfonden ska kunna inkomstföras under högst 15 år i stället för under tio år som nu.

Samtidigt påpekar utskottet att det av särskilda skäl är möjligt att lyfta de fonderade medlen snabbare än planerat. Utöver de exempel som nämns i lagen kan motsvarande förändringar, såsom väsentliga förändringar i studierna eller sysselsättningen, betraktas som särskilda skäl. Enligt utskottets uppfattning bör bestämmelsen tolkas flexibelt och med beaktande av syftena.

Betänkande FiUB 30/2020 rd

Samtidigt föreslår utskottet att medel som överförts till idrottsutövarfonden av särskilda skäl ska kunna inkomstföras på annat sätt än i jämna poster. Bestämmelser om detta ska finnas i lag och ett omnämnande av detta ska göras i författningen.

Slutligen fäster utskottet också uppmärksamhet vid de utmaningar som den sociala tryggheten för idrottsutövare innebär och anser att det är viktigt att genom lagstiftningsåtgärder stödja jämlikheten och jämställdheten såväl mellan könen som mellan dem som utövar individuell idrott och de som utövar lagidrott. De frågor som gäller social trygghet för idrottsutövare kräver mer uppmärksamhet och ingående granskning. Samma bekymmer finns i fråga om personer som arbetar inom kultursektorn.

Motionen

Utskottet föreslår att riksdagen förkastar lagmotionen.

DETALJMOTIVERING

2. Lagen om ändring och temporär ändring av lagen om inkomstkattelagen

64 a §. Temporära skattelättnader för anställningsförmåner inom trafiken åren 2021—2025. På grund av ändringen i bilskatten uppdateras hänvisningen i bestämmelsen.

116 c §. Idrottsutövarfond. En idrottsutövare kan inkomstföra de medel som överförts till en idrottsutövarfond under den period om minst två och högst 15 år som följer på avslutandet av idrottskarriären. I nuläget är perioden högst tio år. Av särskilda skäl ska medel som överförts till fonden kunna inkomstföras på annat sätt än i jämna poster. Till exempel i en situation med arbetslöshet som varat i minst ett år kan idrottsutövaren inkomstföra fondmedel under arbetslöshetsperioden, till skillnad från andra år.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 3 i proposition RP 142/2020 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 142/2020 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen förkastar lagförslaget i lagmotion LM 59/2020 rd.

Betänkande FiUB 30/2020 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om inkomstskatteskalen för 2021

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2021 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
18 600	8	6
27 900	566	17,25
45 900	3 671	21,25
80 500	11 023,5	31,25

2 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras inkomstskattelagen (1535/1992) 64 § 3 mom., 106 §, 116 c § 1 och 2 mom. och 125 § 2 mom.,
sådana de lyder, 64 § 3 mom. i lag 1393/2019, 106 § i lag 1557/2019, 116 c § 1 och 2 mom. i lag 946/2008 och 125 § 2 mom. i lag 1557/2019, samt
fogas till 64 §, sådan den lyder i lagarna 504/2010 och 1393/2019, nya 4 och 5 mom., till lagen temporärt en ny 64 a § och till 72 a §, sådan den lyder i lag 876/2017, temporärt ett nytt 4 mom. som följer:

64 §

Naturaförmåner

En personlig kollektivtrafikbiljett som arbetsgivaren ger arbetstagaren för resor mellan bostaden och arbetsplatsen är skattefri inkomst till ett värde av högst 3 400 euro. Kollektivtrafikens andel av ett paket med mobilitetstjänster jämföras med en personlig kollektivtrafikbiljett.

En cykelförmån som arbetsgivaren ger arbetstagaren är skattefri inkomst till ett värde av högst 1 200 euro. Det högsta skattefria beloppet för cykelförmånen och kollektivtrafikbiljetten enligt 3 mom. är dock sammanlagt 3 400 euro.

En laddningsanordning för elbil betraktas som bilens tilläggsutrustning vid beräkningen av beskattningsvärdet för bilförmånen.

64 a §

Temporära skattelättnader för anställningsförmåner inom trafiken åren 2021—2025

Från beskattningsvärdet för bilförmånen dras det av 170 euro för varje sådan månad som förmånen har uppkommit vid användning av en bil vars koldioxidutsläpp under körning enligt 10 § 1 mom. i bilskattelagen (777/2010) är 0 gram per kilometer. Bestämmelsen tillämpas på bilar som genomgått första registrering i Finland 2020 eller senare.

Skattepliktig inkomst uppkommer inte när arbetsgivaren bekostar laddning av arbetstagarens egen bil eller en bil som utgör grunden för förmånen att använda bil på arbetsplatsen eller vid en för allmänheten tillgänglig laddningsstation.

Betänkande FiUB 30/2020 rd

72 a§

Tillfälligt arbete på ett särskilt arbetsställe

Med avvikelse från 1 mom. ska som tillfälligt arbete på ett särskilt arbetsställe betraktas arbete på samma arbetsställe i högst tre år och sex månader, om den tidsfrist som avses i 1 mom. upphör mellan den 1 januari och den 31 december 2021.

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 630 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

116 c §

Idrottsutövarfond

En idrottsutövare, vars idrottsinkomst för skatteåret uppgår till minst 9 600 euro före avdrag av utgifter för inkomstens förvärvande eller bibehållande, har rätt att av sin idrottsinkomst skattefritt till en idrottsutövarfond överföra högst 50 procent, beräknat på idrottsinkomstens bruttobelopp, dock högst 200 000 euro per år.

De medel som överförts till en idrottsutövarfond inkomstförs under den period om minst två och högst 15 år, som följer på avslutandet av idrottskarriären, så att varje skatteår inkomstförs en mot antalet inkomstföringsår svarande andel av det belopp som då karriären avslutades fanns i fonden. Av särskilda skäl, såsom på grund av arbetsoförmåga eller arbetslöshet som varat i minst ett år, kan medlen inkomstföras också snabbare och på annat sätt än i jämna poster. Den avkastning som under inkomstföringstiden samlats i fonden betraktas som inkomst för det skatteår som följer på det sista inkomstföringsåret.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 12,7 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst 1 840 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 1,89 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Betänkande FiUB 30/2020 rd

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 64 a § gäller till och med den 31 december 2025 och 72 a § 4 mom. till och med den 31 december 2022

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2021. Lagens 64 a § tillämpas vid beskattningen för 2021—2025 och 72 a § 4 mom. vid beskattningen för 2021—2022.

3.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 13 § 1 mom. 18 och 19 punkten, sådana de lyder i lag 176/2019, som följer:

13 §

Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet

Inkomstregisterenheten förmedlar och lämnar ut sådana uppgifter ur inkomstregistret som en uppgiftsanvändare trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, med stöd av någon annan lag har rätt att få av prestationsbetalaren eller av andra uppgiftsanvändare, som följer:

18) till kommuner för bestämmande av de klientavgifter som avses i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016), för bestämmande av värdet på de servicesedlar som avses i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) och i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) samt för att tillgodose rätten att få uppgifter enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000),

19) till samkommuner för bestämmande av de klientavgifter som avses i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken, för bestämmande av värdet på de servicesedlar som avses i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården och i lagen om småbarnspedagogik samt för att tillgodose rätten att få uppgifter enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården,

Betänkande FiUB 30/2020 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 1.12.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Arto Pirttilahti cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Tarja Filatov sd
medlem Vilhelm Junnila saf
medlem Heli Järvinen gröna
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Jari Koskela saf
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Matias Marttinen saml
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Markku Eestilä saml
ersättare Sari Essayah kd (delvis)
ersättare Eveliina Heinäluoma sd
ersättare Katja Hänninen vänst
ersättare Lulu Ranne saf
ersättare Janne Sankelo saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Ilkka Lahti.

Betänkande FiUB 30/2020 rd

RESERVATION 1 /saf

Motivering

Om bidragsfällorna i fråga om att ta emot arbete minskar får vi ökad sysselsättning, vilket ökar statens skatteinkomster och minskar statens utgifter. Arbetsinkomstavdraget är en enkel men effektiv åtgärd som förbättrar sysselsättningen. Höjningen av arbetsinkomstavdraget på det föreslagna sättet minskar de beräknade inkomstskatteintäkterna, och dessutom måste staten kompensera kommunerna för de förlorade skatteintäkterna. Bestämmelser om arbetsinkomstavdraget finns i 125 § i inkomstskattelagen. I Sannfinländarnas alternativ höjs arbetsinkomstavdragets maximibelopp till 1 927 euro och minskningsprocenten ändras till 1,97 procent.

Skatten på pensionsinkomster blir högre än skatten på arbetsinkomster redan vid relativt låga pensionsinkomster. Beskattningen av de allra minsta pensionerna är låg, men den snabba skatteprogressionen leder till skattemässigt oskäliga villkor för personer som bakom sig har en arbetskarriär som berättigar till en skälig pension. I Sannfinländarnas alternativ höjs pensionsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen.

Hushållsavdraget har positiva effekter på bekämpningen av svart ekonomi och sysselsättningen i synnerhet inom de branscher som omfattas av avdraget och där arbetskraftens utbildningsnivå är låg. Hushållsavdraget är ett bra exempel på en avdragsform som bidrar till skatteintäkter. Sannfinländarna föreslår att hushållsavdragets maximibelopp höjs från 2 250 euro till 2 400 euro. Dessutom ska den avdragbara procentuella andelen av kostnaderna höjas från 40 procent till 50 procent när det gäller arbete och från 15 procent till 20 procent när det gäller löner.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 2 enligt betänkandet men 101 och 125 § med ändringar (*Reservationens ändringsförslag*) och

att riksdagen godkänner ett uttalande (*Reservationens förslag till uttalande*).

Reservationens ändringsförslag

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 64 § 3 mom., 101 §, 106 §, 116 c § 1 och 2 mom. och 125 § 2 mom.,
sådana de lyder, 64 § 3 mom. i lag 1393/2019, 101 § i lag 1116/2018, 106 § i lag 1557/2019, 116 c § 1 och 2 mom. i lag 946/2008 och 125 § 2 mom. i lag 1557/2019, samt
fogas till 64 §, sådan den lyder i lagarna 504/2010 och 1393/2019, nya 4 och 5 mom., till lagen temporärt en ny 64 a § och till 72 a §, sådan den lyder i lag 876/2017, temporärt ett nytt 4 mom. som följer:

64, 64 a, 72 a och 106 §

(Som i FiUB)

101 §

Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att det från full folkpension som har multiplicerats med talet 1,346 dras av 1 480 euro, varefter återstoden avrundas uppåt till följande hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet.

116 c §

(Som i FiUB)

Betänkande FiUB 30/2020 rd

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 12,5 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst 1 927 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 1,97 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Ikraftträdande
(Som i FiUB)

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om att höja dels hushållsavgifternas maximibelopp från 2 250 till 2 400 euro, dels den avdragbara procentandelen från 50 procent till 15 procent i fråga om löner och från 45 procent till 50 procent i fråga om arbetsersättning.

Helsingfors 1.12.2020

Vilhelm Junnila saf
Sami Savio saf
Lulu Ranne saf
Jussi Wihonen saf
Jari Koskela saf

Betänkande FiUB 30/2020 rd
Reservation 2 /saml

RESERVATION 2 /saml

Motivering

Enligt regeringsprogrammet ska beskattningen stödja de mål som har ställts upp för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken samt den internationella konkurrenskraften och livskraften i hela Finland. Regeringen hade som mål före coronakrisen att höja sysselsättningsnivån till 75 procent senast 2023. Besluten om att få 30 000 sysselsatta skulle ha fattats före budgetmanglingen 2020. Finansministeriet skulle på förhand ha gjort en bedömning av alla konsekvenser. Dessa mål har nu slopats.

En starkare sysselsättning är en förutsättning för att de finländska välfärdstjänsterna ska kunna bevaras i framtiden. Regeringens skattepolitik står i fundamental konflikt med regeringens egna mål. Skärpningen av förvärvsinkomstbeskattningen och slopandet av hushållsavdraget höjer skattekillen på arbete och gör det mindre lönsamt att låta utföra arbete och ta emot arbete.

Tyngdpunkten i beskattningen ska flyttas från beskattning av arbete och risktagning till konsumtions- och miljöskatter. Regeringen stramar åt flera indirekta skatter, men gör inga skattelättnader i inkomstbeskattningen. På så sätt skärps den totala skattegraden. Det är rena giftet för finländska företag, hushållens konsumtion och utvecklingen av sysselsättningen.

Förvärvsinkomstbeskattningen skärps

Under förra valperioden såg regeringen till att ingens förvärvsinkomstbeskattning skärptes. Den strama beskattningen av arbete minskar viljan att utföra arbete, låta utföra arbete och utveckla sig själv. Om arbetet beskattas hårt får vi mindre välfärd. Därför lindrade den förra regeringen beskattningen av arbete med sammanlagt 1,4 miljarder euro.

En hög beskattning av arbete är skadlig i alla inkomstklasser. Med låga inkomster minskar det incitamenten att ta emot arbete. För medelinkomsttagare blir en hög och snabbt åtstramad beskattning ett straff för arbete och kringskär incitamenten att utveckla sin kompetens eller eftersträva mer ansvarsfulla arbetsuppgifter. Finland beskattar exceptionellt strängt sin viktigaste konkurrensfaktor, det vill säga kompetens. I internationell jämförelse är beskattningen hård för toppförmågor och experter. Under de senaste åren har högutbildades nettoflyttning från Finland ökat oroväckande. I Tyskland finns det i relation till folkmängden dubbelt så många poster på chef- och expertnivå som i Finland. Denna befolkningsgrupp och arbetstillfällena för dem konkurrerar på den internationella marknaden. Etableringen av arbetsplatser påverkas i hög grad av skattenivån.

Regeringen driver en motstridig politik i fråga om experterna. Den höjer beskattningen av arbete med högt mervärde för personer som nu arbetar i Finland. Samtidigt sänker den beskattningen av utländska experter och inser att det är svårt att locka toppexperter på internationell nivå till Finland med de allmänna skattesatserna för arbete. Det är ytterst viktigt att Finland förblir konkurrenskraftigt också för människor från andra länder. Därför är det lätt att stödja en skälig beskattning för utländska nyckelpersoner. Samma sporrande effekt bör dock gälla också för den inhemska arbetskraften. I Finland måste vi kunna utföra och låta utföra många typer av arbete med hög

Betänkande FiUB 30/2020 rd

Reservation 2 /saml

produktivitet. Nu kan en finländsk toppexpert bli tvungen att betala mer än 22 procentenheter högre skatt än en utländsk toppexpert.

Samlingspartiet föreslår i sin egen alternativa budget en lättnad på sammanlagt mycket mer än en miljard euro i förvärvsinkomstbeskattningen för alla löntagare och pensionärer nästa år. Skattepolitiken måste omstruktureras för att den totala skattegraden ska kunna vända nedåt och för att Finlands internationella konkurrenskraft ska kunna förbättras. Efter krisen blir det ekonomisk uppgång igen. Finland måste nu beslutsamt genomföra reformer genom vilka vi kan hålla fast vid denna tillväxt.

Skattestimulans sida vid sida med utgiftsåterhämtning

Sparkvoten har blivit historiskt stor både ute i världen och i Finland under coronakrisen. Det innebär att en större del av extra inkomster sparas under krisen och att skattehöjningarna därmed inte nödvändigtvis ännu skulle ha varit särskilt effektiva. Utgångspunkten för FM:s prognos är dock att vi får bukt med epidemin nästa år och att ekonomin återhämtar sig. Vi har också hört positiva nyheter om vacciner. Vi kommer möjligtvis att få skydd mot viruset redan nästa år. När den uppdämda efterfrågan avvecklas blir sparkvoten sannolikt negativ, dvs. konsumtionen börjar öka kraftigt. Så var fallet i Finland till exempel efter finanskrisen. För att stärka tillväxttakten på marknadsvillkor bör vi beslutsamt sänka skatterna.

Finlands Bank har gjort en analys av olika stimulansmetoder åt Vesa Vihriäläs arbetsgrupp. Utgångsantagandet är att stimulansåtgärderna till hälften går ut på utgiftsåterhämtning och till hälften på skattestimulans. Men regeringen har bara gått in för statsledd stimulans genom ökade utgifter. Finlands Bank bedömer också separat hur effektiva de olika stimulansmetoderna är. Resultatet var att skattestimulans på lång sikt är effektivare eftersom den ekonomiska dynamiken förbättras.

Skattestimulans har ansetts vara en bra och fungerande stimulansåtgärd i många andra länder. Till exempel i Sverige görs kraftiga skattelättnader. Rot- och rutavdraget höjs från 5 000 euro till cirka 7 000 euro. Det finns inget särskilt skäl till att Finland skulle vara det enda landet i världen där skattestimulansen inte fungerar.

Hushållsavdrag för hela folket

Hushållsavdraget stöder sysselsättningen och motverkar den svarta ekonomin. Avdraget är också ett viktigt stöd i synnerhet för barnfamiljer och för anskaffning av tjänster som underlättar vardagen för äldre. Det sänker tröskeln för att låta en utomstående professionella utföra hemarbete och reparationer samtidigt som det förebygger svart ekonomi.

I budgeten för 2020 försvagade regeringen hushållsavdraget. Maximibeloppet sänktes från 2 400 euro till 2 250 euro. Dessutom sänktes den avdragbara procentuella andelen av kostnaderna från 50 procent till 40 procent när det gäller arbete och från 20 procent till 15 procent när det gäller löner. Regeringen uppger sig eftersträva högre sysselsättning och en effektiv bekämpning av svart ekonomi. Beslutet att försämra hushållsavdraget strider mot båda målen. Försämringen höjer priset på renoverings- och hemservice och minskar efterfrågan på tjänster.

Betänkande FiUB 30/2020 rd
Reservation 2 /saml

Samlingspartiet skulle avsevärt förbättra avdraget och ändra det tekniskt så att alla kan dra nytta av det. Samlingspartiet föreslår att hushållsavdraget höjs till 5 000 euro, alltså samma nivå som i Sverige före krisen, att den avdragsgilla procentandelen av arbetsersättningen höjs till 60 procent och att löneersättningarna höjs till 40 procent. Samlingspartiet vill slopa självriskandelen på 100 euro för alla. Samlingspartiet vill också göra det möjligt för hushållet att få gottgörelse direkt i fakturan. Liksom i den svenska beräkningsmodellen ska köparen av tjänsten få ett förhandsavdrag som ska beaktas vid den slutliga beskattningen.

Vi föreslår ett bättre hushållsavdrag för personer över 75 år. Detta stöder de äldres boende i hemmet, sparar in på omsorgsutgifterna och ökar sysselsättningen inom hemservicesektorn. Samlingspartiet föreslår att rätten till skatteavdrag för hushållsarbete för personer över 75 år höjs till 70 procent och att det för köp av tjänster beviljas högst 1 200 euro per år i stöd till dem vars skatter inte räcker till för att göra avdraget. Hushållsavdraget blir då en kombination av direkt stöd och skattelättnad för låginkomsttagare.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner sex uttalanden. (*Reservationens förslag till uttalanden*)

Reservationens förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen förbinder sig att säkerställa att inga löntagare får skärpt beskattning under denna valperiod.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar propositioner till riksdagen om ändring av inkomstskattelagen så att beskattningen för dem som får löne- och pensionsinkomster enligt en statisk bedömning minskar med sammanlagt 800 miljoner euro.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag om att hushållsavdraget enligt 127 a § i inkomstskattelagen höjs till den svenska nivån så att avdragets maximibelopp höjs till 5 000 euro, rätten till skatteavdrag för arbetsersättning höjs till 60 procent och löneersättningen till 40 procent.
4. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen med förslag till slopande av självriskandelen på 100 euro för hushållsavdraget enligt 127 a § i inkomstskattelagen.
5. Riksdagen förutsätter att regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till reform av hushållsavdraget enligt 127 a § i inkomstskattelagen så att den som köper en tjänst som berättigar till avdrag kan dra nytta av avdraget redan vid faktureringen av tjänsten i enlighet med den svenska beräkningsmodellen.
6. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag om att se över hushållsavdrag enligt 127 a § i inkomstskattelagen i fråga om personer över 75 år på så

Betänkande FiUB 30/2020 rd
Reservation 2 /saml

sätt att rätten till avdrag för hushållsarbete höjs till 70 procent, att självrisk på 100 euro slopas och att det för köp av tjänster beviljas högst 1 200 euro per år i stöd till dem vars skatter inte räcker till för att göra avdraget.

Helsingfors 1.12.2020

Matias Marttinen saml
Timo Heinonen saml
Janne Sankelo saml
Markku Eestilä saml
Sari Sarkomaa saml

Betänkande FiUB 30/2020 rd
Reservation 3 /kd

RESERVATION 3 /kd

Motivering

Vår riksdagsgrupp anser att det på grund av den ekonomiska kris som coronakrisen har orsakat är nödvändigt att lindra beskattningen av arbete för att människornas köpkraft och incitamenten att ta emot arbete ska förbättras. Beskattningen får inte skärpas i denna situation. På motsvarande sätt bör man genom beskattning rikta mer stöd än vad regeringen föreslår till familjer, hem och vård i hemmet. När statsskulden ökar mycket kraftigt bör också olika skatteavdrag, såsom rätten till skatteavdrag för arbetsmarknadsorganisationernas medlemsavgifter, justeras.

Inkomstskatteskalen för 2021

I propositionen föreslår regeringen att det görs en indexjustering på 2,5 procent i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer i enlighet med förtjänstnivåindexet. Indexjusteringen genomförs genom en höjning av den progressiva inkomstskatteskalans alla inkomstgränser samt genom att höja grundavdragets maximibelopp och arbetsinkomstavdragets maximibelopp och inflödes- och minskningsprocent. Indexjusteringen enligt propositionen är inte tillräcklig. Trots den skärps beskattningen av arbete på alla inkomstnivåer, med beaktande av den stigande inkomstnivån och ändringar i löntagarnas avgifter av skattenatur. För medelinkomsttagare skärps beskattningen ca 0,2 procentenheter och högst ca 0,4 procentenheter, står det i propositionen.

Kristdemokratiska riksdagsgruppen föreslår att beskattningen av arbete ska lindras med sammanlagt 200 miljoner euro utöver indexjusteringen enligt förtjänstnivåindexet. Lindringen av förvärvsinkomstbeskattningen ska genomföras jämnt för alla inkomsttagare genom att alla inkomstgränser i den progressiva inkomstskatteskalen höjs. Vi föreslår att inkomstgränserna i inkomstskatteskalen för 2021 höjs med 3,5 procent, dvs. ett höjt index används i stället för förtjänstnivåindexet. Vi föreslår att arbetsinkomstavdragets maximibelopp samt inflödes- och minskningsprocenterna höjs mer än enligt propositionen.

Stöd till hemmen med skattefrihet för arvoden till närståendevårdare, högt hushållsavdrag och återinfört barnavdrag

Med närståendevård avses att vård av och omsorg om en äldre, funktionsnedsatt eller sjuk person ordnas i hemförhållanden med hjälp av en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära. Närståendevården gör det ofta möjligt att anpassa vården på olika sätt så att den blir en del av familjens liv. Vården består av behövlig service till den som vårdas och av det vårdararvode som betalas till närståendevårdaren samt av olika former av frivillig service som stöder närståendevården. Stödet till närståendevård bör vara en av de viktigaste åtgärderna för att minska behovet av institutionsvård. Närståendevården är samhälleligt sett den mest ekonomiska och ofta den mänskligaste och bästa formen av vård för både den vårdbehövande och vårdaren. Men det minimiarvode som för närvarande betalas till vårdarna är lågt och motsvarar inte alls den krävande uppgiften. I vissa fall är det låga arvodet rentav ett hinder för närståendevården eftersom det inte räcker till för den grundläggande försörjningen. Vi föreslår skattefrihet för stödet för närstå-

Betänkande FiUB 30/2020 rd

Reservation 3 /kd

endevård för att underlätta närståendevårdares och vårdtagares försörjning och för att göra närståendevården till ett alternativ för flera.

Vi föreslår också att nivån på hushållsavdraget ska återställas till samma nivå som 2019. Hushållsavdragets maximibelopp höjs då till 2 400 euro och avdragets andel i arbetsersättningarna höjs till 50 procent och i lönerna till 20 procent. Hushållsarbete samt vård- och omsorgsarbete som berättigar till hushållsavdrag är ett viktigt stöd i vardagen. På motsvarande sätt skapas med hjälp av hushållsavdraget arbetsplatser till exempel inom städbranschen och inom företag som utför olika reparationsarbeten. Betydelsen av företag som sysselsätter sig själva framhävs särskilt på mindre orter. De minskade skatteinkomsterna till följd av att skatteavdragets belopp stiger kompenseras bland annat genom de skatteinkomster som uppkommer i och med att de uppgifter som omfattas av hushållsavdraget ökar.

Bestämmelsen om barnavdrag i 126 a § i inkomstskattelagen (1535/1992) gällde temporärt skatteåren 2015—2017. Enligt den bestämmelsen skulle ett barnavdrag göras i beskattningen om den skattskyldige hade ett minderårigt barn att försörja vid utgången av skatteåret. Avdraget hade införts för att kompensera för nedskärningen i barnbidraget och borde därför inte ha slopats. Avdraget kan bidra till att rätta till de värsta missförhållandena för barnfamiljerna. Vi föreslår att barnavdraget återinförs 2021 delvis i den form det tillämpades 2015—2017. Till skillnad från den tidigare regleringen föreslår vi att barnavdraget ska vara 100 euro för varje minderårigt barn som den skattskyldige haft vårdnaden om. Om den skattskyldige inte omfattas av bestämmelserna om makar i inkomstskattelagen och inte har en make utomlands, beviljas avdraget till dubbla beloppet, det vill säga 200 euro, för de barn han eller hon är ensamförsörjare för. Avdraget beviljas dock för högst fyra barn.

Minska skatteavdraget för arbetsmarknadsorganisationers medlemsavgifter

Medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer är utgifter för inkomstens förvärvande (31 § 1 mom. 6 punkten i inkomstskattelagen). Avgifterna får dras av från löneinkomsten till fullt belopp (95 § 1 mom. 2 punkten) och på dem tillämpas inte gränsen på 750 euro för avdraget för övriga utgifter för inkomstens förvärvande (95 § 1 mom. 4 punkten). Som medlemsavgift till en arbetsmarknadsorganisation betraktas den medlemsavgift som betalas till arbetsmarknadsorganisationen och dess medlemsföreningar. Också de extra medlemsavgifter som bestäms enligt organisationens stadgar är avdragbara som medlemsavgifter. Rätten till skatteavdrag för fackförbundens medlemsavgifter är en kvarleva från gångna tider som är svår att förstå, eftersom inte heller andra medlemmar i allmännyttiga organisationer har rätt att dra av sina medlemsavgifter i beskattningen. Exempelvis kyrkans medlemmar får inte ett sådant skatteavdrag trots att medlemsavgifter ofta är i samma klass som löntagarorganisationernas. Dessutom har vissa fackförbund innehav som de använder företagsmässigt för operationer på den fria marknaden. Då kan medlemmarnas skatteavdrag rentav betraktas som ett slags indirekt företagsstöd. I och med att statsskulden ökar mycket kraftigt bör alla skatteavdrag ses över och effekterna av dem utvärderas. För jämlik behandling av arbetsmarknadens organisationer måste också arbetsgivarorganisationernas rätt att dra av medlemsavgifterna i beskattningen slopas.

Betänkande FiUB 30/2020 rd
Reservation 3 /kd

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 med ändringar (*Reservationens ändringsförslag*) och

att riksdagen godkänner fyra uttalanden (*Reservationens förslag till uttalanden*).

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag

om inkomstskatteskalen för 2021

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2021 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
18 800	8	6
28 200	572	17,25
46 300	3 694,25	21,25
81 300	11 131,75	31,25

2 §

(Som i FiUB)

Ikraftträdande

Betänkande FiUB 30/2020 rd
Reservation 3 /kd

(Som i FiUB)

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 665 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 12,8 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst 1 858 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 1,91 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Ikraftträdande
(Som i FiUB)

Betänkande FiUB 30/2020 rd
Reservation 3 /kd

Reservationens förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag till lag om ändring av 92 § i inkomstskattelagen så att det vårdarvode som betalas till närståendevårdare enligt lagen om stöd för närståendevård i fortsättningen inte ska vara skattepliktig inkomst.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag till ändring av 95 § i inkomstskattelagen så att den skattskyldige från sina löneinkomster kan dra av 50 procent av sina medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer i form av ett avdrag för inkomstens förvärvande, i stället för att medlemsavgiften får dras av till fullt belopp som nu.

3. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen så att det till lagen fogas en ny 126 a § om barnavdrag, där det föreskrivs att ett barnavdrag ska göras från skatten för en skattskyldig som vid utgången av skatteåret har vårdnad om ett minderårigt barn. Avdraget ska vara 100 euro för varje minderårigt barn som försörjs. Om den skattskyldige är den enda vårdnadshavaren ska avdraget beviljas till dubbelt belopp.

4. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition med förslag till ändring av 127 a § och 127 b § i inkomstskattelagen så att hushållsavdragets maximibelopp höjs till 2 400 euro och rätten till skatteavdrag för arbetsersättning höjs till 50 procent och för löner till 20 procent.

Helsingfors 1.12.2020

Sari Essayah kd